

שני ספרים אלכמיים, ספר קראטס החכם (בצורת חזיונות) ומעשה מאריאנוס הרומי עם כאלר בן יויר (שמיינשניידר שער שבאריאנוס זה הוא מארינוס הזכור בסי הכוזרי לר"ה מאמר ד' כ"ז, ר' הוצאת קסל, אבל זה רחוק). בחוברת השניה הובא הגוף הערבי של ספר אלכמי חשוב מיוחד לג'עפר אלצארק (ע"י צלוס הכ"י) עם תרגום גרמני. חבל שלא חקר המחבר על הצורה הספרותית המעניינת מאד של הספרים הנזכרים ולא על השאלות הפסיכולוגיות הכרוכות בהן (כדאי היה לבחון בעיון אם המליצות הדתיות והאזהרות המוסריות המצויות בהן כל כך אינן אלא אחיות עינים או באמת היתה כונת האנשים האלה להשיג כמין סוד אלהי בחכמתם). ועוד חבל שבהעתקה הגרמנית נפלו שגיאות רבות, בפרט בחלקי הצוואה והאזהרות; בחלקים הסכניים עפ"ר אפשר לסמוך על התרגום יותר. ד. צ. ב.

616. Gebhardt, Carl. Die Schriften des Uriel da Costa. Mit Einleitung, Übertragung und Regesten herausgegeben von Carl Gebhardt. Curis Societatis Spinozanae. Amsterdam, Menno Hertzberger; etc. 1922. XL, 286 ע' 8°.

617. Salaman, Nina. Rahel Morpurgo and Contemporary Hebrew Poets in Italy. With a foreword by the Chief Rabbi and an afterword by Herbert Loewe. London, Allen & Unwin Ltd, 1924. 70 ע' 8°.

לרחל מורפורגו הקדישו במחברת זו רק 14 עמודים: עמ' 34—48. הרב חירץ מדבר בחקרמתו בשבחיה של המחברת ותרבות ליווי נותן לנו בסוף הספר רשימת קצרה—שיש גם בה ענין— בדבר היהודים המלומדים באנגליה. העמודים שהוקדשו לרחל נכתבו בהבנה ומתוך יחס לבבי. הרשימה הביאוגרפית לקוחה מיצחק (יצחק חיים קסטילוני), בהקדמתו לספר עונג רחל (קרקי 1890). הכולל שיריה ומכתביה של המשוררת. המחברת לא השתמשה בכל החומר שנתנים שיריה ומכתביה לחבנה נשמתה הכשרה והמיוסיה של בני-ישראל אירואליה זו (השות, למשל, במכתביה עונג רחל ע' 116, 117, ע"ד יחסת לאיי. ע' 107 על הנאולה הקרובה, ע' 108—110 על יחסת אל הקבלה ואל "ההגיון והפילוסופיה", במכתביה למי שפרן. עורך ה.כוכבי יצחקי ועוד). מן העמודים שהוקדשו למשוררים אחרים יש לציין את שלשה העמודים (31-33) ע"ד יצחק לוצטו וע"ד שיריו שנכללו בספרו. אלא תולדות יצחקי שנמצא בכ"י אלמני (עכשו במוזיאום הבריטי), ארבעת העמודים שהוקדשו לשרל— צריכים היו לבוא בראשונה לפני שערכם הוא לחבנה תולדותיה של רחל ולא כשחס לעצמם.

ב. דינבורג.

הפילולוגיה העברית והיהודית.

618. קפלן, ח. א. דקדוק הלשון ושמושה. חלק שני. מסכת שלמה מדרגת ומשכללה של תורת הפעל. ורשה, הוצאת "למוד", תרס"ה 1924, [2] ע' 8°.

619. שארפשמייך, צבי. תוראת הלשון העברית. [ניו יורק] הוצאת בית המדרש למורים, מיסודו של בית המדרש לרבנים דאמריקה חס"ד. [8], 168 ע' 8°.